Drink Coca-Cola

Irohin Yoruba

Vol. XI No. 267. MAY 14—MAY 31, 1956. Kobo kan (1d.)

Fun anfani awọn ọmọ wa
Ẹ dibo fun Ẹgbẹ Afẹnifẹre

Oloye Akintọla sọ iru ewu ti o wa ninu didibo fun Ẹgbẹ Alakukọ

NWON nu ipade Igbimọ Ijọba Ibilẹ Ọsun ti awọn ti wa lenu rẹ wa si opin ni ọjọ Aje ti iṣe ọjọ keje oṣu yi. Gbogbo awọn ti o pe si ibi Igbimọ na fi ohun s'ọkan pe awọn ni igbẹkẹle si Oloye Ọbafemi Awolọwọ nitoripe Ijọba Ẹgbẹ Afẹnifẹre (Action Group) ni Ipinlẹ Iwọ-Orun ti o ti wa fun ọdun diẹ sẹhin ni anfani pupọ ninu ati pe irin-ajo fun Idagbasoke Ipinlẹ Iwọ-Orun Naijiria eyi ti Oloye Ọbafemi Awolọwọ ṣe ọgagun wọn lọ l'enuloloyi si Ilu-Oyonbo, Amerika ati Eṣia ni anfani ninu pupọ pẹlu.

Ẹṣẹ awọn ọba ati awọn Ijoye mẹta-mẹta lati ilu kọọkan ni Ipinlẹ Ọsun ni o pe ṣoṣo si'bi ipade nla na. Oloye S. L. Akintola, Gbakeji Ọgagun Ẹgbẹ Action Group (Ẹgbẹ Afẹnifẹre) ṣe ikilọ fun gbogbo awọn ti o pe si'bi ipade nla na pe ki nwọn ma ṣe dibo fun Ẹgbẹ Alakuko (NCNC) lati wọ'le ninu Igbimọ Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun. O ṣe alaye fun wọn l'ẹkunrẹrẹ irufẹ ewu nla ti o wa ninu didibo fun wọn —(Ẹgbẹ Alakukọ).

Ninu alaye rẹ, o fi ye wọn yeke-yeke pe ọkan ninu ewu na ni ofin onikumọ ti nwọn ṣe le awọn ara Ipinlẹ Ila-Orun (Ile Ibo) lori, lori owo -ori. O ni bi nwọn ba lọ ṣe atilẹhin fun wọn lati jẹ gaba ninu Igbimọ Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun, nwọn fi owo ara wọn ṣe ara wọn niyen, nitoripe iru ofin onikumọ kanna ni nwọn yio gbe kalẹ fun wọn, nwọn yio si kẹ abamọ.

Bi o ba jẹ pe awọn ọmọ Ẹgbẹ Alakuko (NCNC) ni o ti jẹ gaba ninu Igbimọ Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun, awọn ọba wa ko ni si ni ipo ọla ti nwọn wa loni mọ. O ni bi nwọn ba gba wọn l'aye lati m'oke ninu Igbimọ Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun ko ni si Igbimọ awọn ọba ati t'awọn Ijoye mọ. O ṣe alaye pe irufẹ nkan bayi ti fi ṣẹlẹ ri nigbati owo Ẹgbẹ Alakuko (NCNC) te eku ida ni Igbimọ Iṣelu Eko (Menisipa).

Oloye S. L. Akintola be awọn ọba ati awọn ti nwọn ni ibo lati di ni Ipinlẹ Ijọba Iwọ-Orun Naijiria pe ki ọkọọkan wọn lọ ra iwe "Economic Rehabilitation of The Eastern Nigeria". Ni inu iwe na ni nwọn yio ri ẹkọ inira ti nwọn yio fun awọn ti o wa ni Ipinlẹ Ijọba Iwọ-Orun bi nwọn ba dibo fun Ẹgbẹ na (Alakuko) wọ'le ni Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun.

O ni latsi-ani-ani Ẹgbẹ Afẹnifẹre (Action Group) mu awọn ileri ti nwọn ṣe fun awọn enia ni ọdun 1951 ṣẹ nigbati nwọn nfẹ ibo wọn. Ko si ọna ti awọn ara Ipinlẹ Iwọ-Orun le fi san ore na fun Ẹgbẹ Afẹnifẹre ju ki nwọn dibo fun wọn wọ'le lọ ninu idibo ti a fẹ ṣe yi ki awọn Ẹgbẹ Afẹnifẹre (Action Group) le ma a tubọ ṣe iṣe idagbasoke lọ siwaju ati siwaju.

O ni ki gbogbo awọn enia ti o pejọ pọ si ipade yi ṣe iranti pe awọn Ẹgbẹ Alakuko (NCNC) ṣe ileri pe bi nwọn ba dibo fun Kola Balogun wọ'le Apapọ Igbimọ-Nla Ijọba Naijiria nwọn a din owo-ori ṣile mẹwa abọ (10s. 6d.) fun ẹkọ ọlọfẹ si ṣile meje abọ (7s. 6d.). O bere pe nje lati igbati Kola Balogun ti wọle Igbimọ-Nla na, o ha mu ileri rẹ na ṣẹ bi? Gbogbo wọn si kigbe ti ohun rara pe "Rara! ko mu u ṣẹ".

S. L. AKINTỌLA

* * *

Ni ipari ọrọ Oloye S. L. Akintola na, o lenu mọ o fun awọn enia na ti o pe sibẹ pe Ẹgbẹ Afẹnifẹre (Action Group) ni ki nwọn dibo fun wọ Igbimọ Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun ninu ibo ti o mbọ yi ki eto atata ti Ẹgbẹ na ti ṣe s'ilẹ fun Ipinlẹ ilu yi ba a le bọ si iṣe, eyi ti yio ni anfani ninu.

Ijọba Alakukọ ko sanwo fun awọn Olukọ

ẸNUGU.

AGAN bẹ nihin. Gbogbo awọn oluko ni ile-ẹkọ ti Ila-Orun fẹ da iṣẹ silẹ. Ọpọlọpọ awọn olukọ wonyi ko ri owo oṣu wọn fun nkan bi ọdun kan. Nigbati nwọn ko tilẹ ri kekere gba ni a o wa sọ ti ẹkunwo. Nwọn bere iranlọwọ lati ọdọ Ijọba Alakukọ ti Ila-Orun titi nwọn ko ri iranlọwọ na gba. Awọn ti nwọn si gba wọn si iṣẹ bi awọn Oniṣẹ Ọlọrun ko ni owo lọwọ lati san fun awọn olukọni wonyi.

Inira ti awọn oluko na uri po tobẹẹ ti nwọn pinnu lati da iṣẹ silẹ. O le ni ọgọfa (120) ile-iwe ti nwọn fẹ ti nisisiyi ni Ila-Orun nitori airi owo oṣu san fun awọn olukọ wonyi. Awọn ọdọmọde ti nwọn wa ni ile-iwe ti oro yi yio kan bi nwọn ba ti ile-iwe pe pupọ. Oro na fan'na soju nigbati a nko iwe yi.

Ataọja ṣa Ijinlẹ Itan fun Ipade Ẹkun Ọshun

OSHOGBO.

ATAOJA Oshogbo, Oba Adenle sọ ọpọlọpọ ọrọ iwuri lori idi ti nwọn ni lati fi ṣe atilẹhin fun awọn Ẹgbẹ Afẹnifẹre (Action Group). O ni awọn ẹgbẹ na ti fi han ni, nipa iṣẹ ribi-ribi ti nwọn ti ṣe koja ati eyiti nwọn nṣe lọwọlọwọ-yi pe nwọn ni ifẹ awọn ara Ipinlẹ Iwọ-Orun Naijiria l'ọkan, nwọn si nfẹ ire wọn. Ọmọ-ọba Adeleke Adedoyin ati Oni Ifẹ ti o ṣe alukoro ipade na wa ninu awọn ti o sọ ọrọ iwuri lọwọlọwọ l'ojọ na pe Ẹgbẹ Afẹnifẹre (Action Group) ni ki nwọn dibo fun, fun anfani awọn ara Ipinlẹ Iwọ-Orun Naijiria.

OBA Ataoja, Alaiyeluwa Adenle Keji kilọ fun gbogbo awọn ti nwọn wa ṣe ipade akanṣe nla ti Ẹkun Ọsun l'ose ti o kọja wipe k nwọn fiyesi ara. Ewu nla ni ewu Yoruba. O yẹ ki a mọ ewu yi ni ewu. Ki a pakiti mọ'ri ki a si be Ọlọrun kio gbe wa leke ewu na. Ataoja bere wipe, "kini ewu na?" O si dahun wipe "ni s'ọmọd'eru-s'ọmọ-ẹru ni Enikeni ti o ba dibo fun Ẹgbẹ Alakuko fe si'lekun silẹ fun awọn ole lati wa wọ ile baba on ni.

Ẹgbẹ Alakuko ki iṣe ẹgbẹ Yoruba. Awọn alejo ti nwọn fẹ sọ wa di ẹru ni nwọn nfi etan fa awọn ọmọ wa wọ ẹgbẹkẹgbẹ na. Ẹgbẹ Alakukọ ko ri rere kan kan ile Yoruba. Ko ye ki a ri ọmọluabi kan ti yio f'aramọ Ẹgbẹ Alakuko yi. Oba Ataoja sọ wipe iru ewu yi ti wu awọn Yoruba ri. O sọ wipe bi a ti pejọ ni Oshogbo loni lati ronu lori ewu titun yi ni awọn ọba nlanla ile Yoruba pejọ s'ojun lati we'gun ewu ati igbana. Oba Ataoja ... wipe o da on loju wipe ... Ọlọrun ti ṣe fun awọn ... wa ni iṣẹgun ni ọjọ na lohun ... yio fun wa ni iṣẹgun ... ewu ti awọn Ibo ti o do ti wa loni.

Ọba Ataoja sọ wipe ko ... ki a dibo fun Ẹgbẹ Alakuko. Ẹgbẹ na ko wa rere ... Ohun rere gbogbo ti Ẹgbẹ Afẹnifẹre ti ṣe fi han wipe on ni o to ki ati agba ati ọmọde ati ọkunrin ati obirin wa o tẹle. Ẹkọ-ọfẹ wu wa Afẹnifẹre ni o ṣe e. Ina lentiriki ti a ntan ni Oshogbo, ni Ede, ni Ilesha, ni Ilewu wa. Afẹnifẹre ni o ṣe ... Ẹgbẹ yi si tun nṣe eto k... lentiriki yi le de gbogbo ibi ... koi ti i de. Kini a tun wa?

Ọba Ataoja sọ wipe awọn ọba bi baba ati aṣiwaju ... fi ọna han awọn enia na. O ye ki awọn enia tele ọna na. Ọna na ni ọna ti Ẹgbẹ Olopẹ. Ẹgbẹ Olopẹ ni o ye ki a dibo fun.

Olupọnna kuro L'alakuko o d'olopẹ

OLUPỌNNA.

ILU Olupọnna ti yọ kuro ninu Ẹgbẹ Alakuko. Gbogbo agbaajo Igbimọ ilu Olupọnna ati aṣoju adugbo adugbo ni nwọn ṣe ipade akanṣe pataki ti nwọn si pinnu ninu ipade na wipe awọn ko ṣe Ẹgbẹ Alakuko mọ. Awọn ti o sọrọ ni ipade yi sọ wipe awọn ko ri rere kan ti Ẹgbẹ Alakukọ ṣe fun wọn. Iro ni awọn ba ni idi gbogbo ohun ti nwọn ti sọ fun awọn sẹhin. Nwọn wa pinnu wipe nitori idi eyi awọn yio lọ si Ibadan lati lọ ba awọn Ẹgbẹ Afẹnifẹre. Ioinnu gbogbo wọn ni pe Ẹgbẹ Afẹnifẹre ni ilu Olupọnna ati awọn enia rẹ ati awọn ijoye rẹ f'aramọ. Nwọn sọ wipe awọn yio kede re kiri, awọn yio si gba gbogbo awọn enia wọn ni iyanju wipe OPE ni ki nwọn dibo fun ninu idibo ti mbọ yi.

Ipade yi ati gbogbo awọn enia wa kọ iwe si Ẹgbẹ Afẹnifẹre lati fi han wipe awọn dapọ mọ Ẹgbẹ Olopẹ. Awọn ti nwọn fi ọwọ si iwe yi ni wọnyi:—

Awọn Oloye Sulemana Oyekanmi; Bale Olupọnna. Lawan; Odofin Olupọnna. Odeniyi; Aro Olupọnna. Fabiyi; Osi Olupọnna. Rufai; Ejemu Olupọnna. Abioye; Otun Olupọnna. Taiwo; Jagun Olupọnna. Bambi; Ekerin Olupọnna. Bamgbopa; Agoro Olupọnna. Awọn Ogbeni G. O. Soleye, Ogeni Ayodabo, Ogeni. J. A. Alawode, Alfa Lanlye, Salu Baba Kekere, Shitu Ariyibi, Aminu Baba Ẹgbẹ, Simoni Ogunbade, James Fadeje, Salawu Iileiye ati Kansilo J. B. Abodorin.

ẸGBẸ ỌLỌPẸ ṢE ETO

Ẹkọ-ọfẹ fun gbogbo ọmọde,
Ẹgbo'gi ọfẹ fun gbogbo ọmọde,
Titi ọlọda fun gbogbo enia,
Ẹkunwo fun awọn oṣiṣẹ,
Ẹkunwo fun awọn ọba ati ijoye,
Ẹkọ giga ọfẹ fun awọn ọmọ ni ilu Oyinbo,
Ina Lẹntriki Kaakiri orisirisi ilu,
Omi ẹrọ fun gbogbo enia,
Ẹkunwo lori koko,
Iyanilowo fun awọn agbẹ,
Ominira fun gbogbo enia,
Idaṣẹsilẹ ni ilu gbogbo,
Ẹgbẹ alakukọ, ewo l'ẹ ṣe o!
Ẹ DIBO FỌPẸ

Ẹ dibo Fun Ọpẹ

Nwọn ko to Bale nwọn nfẹ jẹ Baalẹ

ỌRỌ pataki ati is'ni-ni-iye ni o tọ ki a fi se alaye tun ara wa ni akoko yi nitoripe akoko yi dani igbati a da ese-nt'aiye ọmọ titun ni o ri fun Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun. Ẹtọ si ni ki Odu rere o yọ, ki ifa na le dun ki o le tu ki o le ba (un ọmọ titun na ati awọn obi rẹ.

Tani Azikiwe?

Azikiwe ni Olori Ẹgbẹ Alakukọ (N. C. N. C.) ati Alakoso Ijọba Ipinlẹ Ila-Orun Naijiria. Kini ontaisi itunluṣe ati idagbasoke Ilu Ipinlẹ Ila-Orun ti Ogbẹni Azikiwe le fi ṣe akajowe pẹ bẹni awọn o ṣe si Ilu Ipinlẹ Iwọ-Orun.

Ẹni ba sọ pe on o ya enia ni ẹwu wọ a o ṣa wo ti ọrun rẹ. Kini awọn anfani ti Ijọba Alakukọ ṣe si Ipinlẹ Ila-Orun ti nwọn ijọba le lori, ṣe ataato, inira a'r'ṣe ṣe, aibalẹ ọkan awọn ti o wa lẹnu iṣẹ, owo-ori gobọi, airi-... e lọ awọn ọmọde tabi airi-owo oṣu awọn tiṣa sa ti nwọn wa ni Ipinlẹ Iwọ-Orun ni Azikiwe fẹ ṣogo le lori? Ẹniti ko to o jẹ bale nfẹ jẹ Baalẹ.

Tani Awokọya?

Ogbẹni S. O. Awokoya ni o ti jẹ Minista Alamojuto Ẹkọ abẹ Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun ri, ṣugbọn nigbati akoko a ti dibo nku lẹẹkẹ ti awọn ara ilu rọ kẹ ọ silẹ ti nwọn si yan ẹlomiran ni aṣoju wọn ni o ba fi aye ipo na silẹ ti o si fi Ẹgbẹ Afẹnifẹre silẹ. A nwa ọna a ti fi a ṣ i w e r e sile o ni bi o ba de oke-odo ki o duro de on, tani tilẹ nfẹ ba aṣiwere rin tẹlẹ. "Bi ọ da ọ wa" awọn Ẹgbẹ Alakukọ ti o ti nwa iru enia bẹ ba ṣọrẹ ti fa a mọra pe irọ ti o ba mọ pa ti awọn fi le m'oke ninu idibo yi ki o ma a wa pa a l'awọn, iru rẹ ni awọn nfẹ.

Awokoya wa irọ ti yio pa ko ri o ni O l o y e Ọbafẹmi fẹran awọn Yoruba pupọ, awọn ni o nko mọ'ra, o pa irọ titi o tun sọ otitọ. Tani Oloye Ọbafẹmi iba fẹran ju bikoṣe Yoruba? Ẹ gba eyi ẹ yẹ ẹ wo ẹnyin ara ilu. Ẹniti ko to o jẹ bale ti o nfẹ jẹ Baalẹ.

Tani Adelabu

Adegoke Adelabu ni ọkunrin na ti nwọn fọ igba ayanga mọ l'ori ni Ibadan ati larin Ẹgbẹ M i n i s t a Apapọ Ijọba l'Eko. Ẹniti ko ba mọ itiju ojukan ni iba ni, ọkan na a ri kongba, bi gbogbo enia tilẹ nleri pe bi awọn ba bọ si aye olori awọn a tun ilu ṣe, ko yẹ Adelabu, o yẹ ẹni-gbogbo ki o diowo aorẹ ko yẹ atọọle.

Jagun-jagun wọlu ẹ l'arahalẹ, o fi lọ lat'eṣi ewo lo ma bọ? Ṣe gbogbo ileri ti Ẹgbẹ Alakukọ ti ṣe koja ti nwọn ko muṣẹ ni Adelabu tun tanṣẹ pe Azikiwe pe ki o tun mọ wa gba irọ na layun kakiri Ipinlẹ Iwọ-Orun.

Bi oju ko ba ti ole oju a ma a ti awọn a r a ilẹ rẹ, bi oju ko ba ti Adelabu oju ati a w ọ n ọmọ Ibadan ti o ba jẹ ọmọluabi pe Adelabu ti o jẹ ọmọ Ibadan ti o si ṣe Alaga Igbimọ Ijọba Ibilẹ Ibadan ti o fọ mọ ọ l'ori, ti o joye Minista fun Apapọ Ijọba Naijiria ti iwa ijandukọ mu ki awọn yọ ọ ni Ẹgbẹ Minista, ni ara Ibadan o ba tun dibo fun? Ka ma a ri i, ẹniti ko to jẹ bale nfẹ jẹ Baalẹ.

Awọn, Iwe owo ori (Risiti) wọnyi sọnu o.

Mo se itọ̀lọ pe awọn iwe owo ori (Risiti) wọnyi ti sọnu o

Special Assesement (Iwe owo ori onipo)

(a) S. A 05100-05600 (6 books)
(b) „ 06600-07100 (6 books)
(c) „ 19300-19400 (? books)

Education Rates (Iwe Ẹkọ)

(d) E. R 02901-03000 (1 book)
(e) „ 03101-03500 (4 books)
(f) „ 03501-04100 (6 books)

Awọn Iwe Risiti ti mo darukọ soke wọnyi ko wulo mọ rara.

[illegible] Iwe Risiti wọnyi ...

(Sgd.) I. O. S. KUTI, Akapo Ijoba Egba

Iwe si Olotu Irohin Yoruba

Latẹju aiye niyi?

AṢE otitọ ni ohun ti awọn Ọlọpe nso? Ogbẹni Latẹju ti a dijọ da ẹgbẹ mẹkunnu silẹ si lọ di akukọ mọ wa lọwọ! Bayi ni aiye ri?

Latẹju d'alakukọ? Ko tile ba awa ẹlegbẹ rẹ sọ ọ rara. Eyi ha dara? Bi o ti bọ sinu Igbimọ Aṣofin tan ti o ra mọto ni o ti gbagbe wa. Awa ko tun to lati ba a ṣe ẹgbẹ mọ. Kini rere Ikirun ati ti Ifelodun ati ti Odo Otin ti Latẹju mu enu ba ri ninu Igbimọ Aṣofin? Ko si, aaiṣe ni a ṣe. Iṣe na ti ga ju Latẹju lọ. Eyi ko wa l'ogbọn.

S. LANREGUN.
Ikirun.

A fẹ Asoju Irohin Yoruba

IWE *Irohin Yoruba* gbadun pupọ, ko si ọjọ ti a o ri i ka ti a o ni ṣai gbadun gbogbo irohin inu rẹ, ẹkọ iyebiye ni a nri kọ nibẹ. Ṣugbọn ibanujẹ ni o jẹ fun ni lati ri i pe ko si aṣoju fun iwe yi ("Irohin Yoruba") tabi ẹnikeni ti o nta a ni ilu wa, Ipomu. Eyi ni o fa a ti o fi jẹ wipe ni ọjọ-kọlọgbọ ni a fi nri i ka.

Ẹ jẹki Adiatu Elepo ti o nta iwe irohin "Nigeria Tribune" tabi ẹlomiran ti o l'akikanju ma a ta "Irohin Yoruba" na. Ko-ṣe-ma-ni ni i.

Emi ni,
A. O. LAWAL.
Apomu.

Afara Erijiyan nfẹ ctunṣe

ERIJIYAN wa l'agbegbe Ekiti. Ilu Erijiyan yi l'okiki nitoripe owu ati onje, paapa iṣu, pọ pupọ ninu ilu na. Afara Igboro Ara ati ti ẹba Erijiyan yi ko ṣe fi oju ganni. Nwọn ti bajẹ ju. Ewu ni nwọn jẹ fun awọn enia lati ma a gun wọn.

A bẹ Ijọba ki nwọn ba wa tun awọn afara na ṣe daradara.

Olotu, mo dupẹ aye ti ẹ gba mi. Ki Oluwa tubọ ma a ran nyin lọwọ o.

Evangelist M. A. Adeokun.
C. A. C. Ajegunle-Owena-Akurẹ.

Ẹ dibo F'ọpẹ

Pupọ ninu Ẹgbẹ Alakukọ ya ope

JOWỌ gba mi laye lati sọ wipe awọn Ẹgbẹ Alakukọ ko mọ eto Ijọba ṣe. Imọ wọn ko to. Iriri wọn ko to. Otitọ inu won paapa ko to.

Ni Iseyin nihin Alaga Kansulu Alakukọ ko mọ iwe ka. Tantantan ni Alakukọ ti nṣe alaga Kansulu Shaki mọ. Ogunlọgọ Kansilọ ni ko le kọ ti ko le ka. Bayi ni awọn Alakukọ npe afọju ki o maa wa fi ọna han afọju.

Ibomiran ti imọ ba to otitọ inu ko ni i to. Idi niyi ti Ijọba Alakukọ ko fi ntọjọ. Awọn ara Eko, Ibadan, Pọta, Aba, Ẹnugu ati Onisha yio jẹri si ọrọ yi. Ilukilu ti o ba dibo fun Akukọ ko le ni Ijọba rere. Afenifẹre nikan ni a ti i ri ti Ijọba wọn fi idi joko ti a ko si ba ibajẹ lọwọ wọn.

Emi ni,
LATINWỌ AFỌNJA.
Iseyin.

L'arọ
ANDREWS

AKIYESI

Ikede pataki fun gbogbo ẹnikẹni, tobafẹ wọ MOTOR lati KUMASI ati AGBEGBE rẹ losi NIGERIA ko wa si ọdọ eni ti orukọ rẹ njẹ E. D- LEKE, P. O. Box 2154 Kumasi, G.C. Nigbogbo Ojọ Alamisi ni MOTOR wa lati KUMASI si OGBOMOSHỌ ẸDẸ, EJIGBO, INISHA, OYAN yika ibi gbogbo ni ILẸ YORUBA.

FUN AWO ARA ỌMỌDE

Ohun ti a darajulọ fun ipara ọmọde ni Ikunra Mentholatum, o ngmu ara silẹ, o nia ọmọ lara tobẹ ti o fi jẹ pe ẹrin ni ọmọ o ma a rin (wo gbogbo ọjọ na. Su rora fi Mentholatum pa ọmọ lara ti o ba wẹ ẹ tan lojojumọ yo mu awọ ọmọ jọlọ, yio si ṣe mulọmulọ, ko ni si iyaka tabi egbo. Gbogbo awọn Abiyamọ ti o gbọn Ikunra Mentholatum ni wọn fi npa ọmọ wọn lara. Mentholatum ni ipara ti o dara julọ.

SA FI PAA LARA.

BERE MEN-THO-LAY-TUM GAN

NINU AGOLO ATI IDẸ

Awọn nikan ti o nse e ni The Mentholatum Co. Ltd., (Est. 1889) Slough, England

MENTHOLATUM

Awọn Igbimọ Amuludagba ti Iwọ-Orun
(WESTERN REGION PRODUCTION DEVELOPMENT BOARD)
Apakan ninu eto iṣẹ ti nwọn a da silẹ ni Ipinlẹ Iwọ-Orun

Igba gbogbo ni awọn oselu maa nsọ fun nyin pe ilu ti o npan fun wara ati fun oyin ni Naijiria. Lotitọ si; Ipinlẹ Iwọ-Orun ti lẹ ni wara ati oyin na po si ju awọn Ipinlẹ Naijiria yoku lọ. Bibẹsibẹ, ko tẹrun to lati sọ fun nyin pe ẹ ni wara ati oyin ni kan ki a sifi ọrọ na ti si bẹ, a ni ọpọlọpọ nkan ti a ni lati koko se siwaju na. Siwaju gbogbo re, E ni lati wa wara ati oyin naa ri, nigbana ni ẹ to kore rẹ, ati pe ẹ o si ni lati se eto lati ko o jọ ati lati fi moto koo lati ibikan de ekeji.

Ni ikẹhin wara ati oyin yi le fẹ su nyin, ẹ o si fẹ lati yi won pada si iru onjẹ miran ni orṣiriṣi ki ẹ si ma fi won ranse si ilu okeere bi Oke-okun. Ati pelu pe, ẹ ni lati mura daradara ki ẹ maje ki wara ati oyin na tan ki ẹ to se omiran. E si ni lati ma se iwadi iru ona ti oyin pelu wara Ipinlẹ yi yio se tubọ ma dara si i ti yio si ma po si !

Sugbon sa a nigbati ẹ ba ngbo wipe Ipinyẹ wa kun fun wara ati fun oyin, awọn ohun ti a npe be ni nkan bi i eso-tutu, eso-koko, roba, gbaguda ati awọn orṣiriṣi Ire oko miran ti a ngbin ni agbegbe wa. Ati pelu, ni igba-olaju ti a wa yi, o yẹ ki a maa ra ọpọlọpọ nkan lati Oke-okun, awọn nkan bii irin ati irin-tutu, Simenti, bẹba ati wipe gbo-gbo nkan wonyi la ni lilo won lojojumọ aiye wa, lotito, awọn ni wara ati oyin wa.

ETO IDAGBA OLỌDUN MARUN

Ninu Iwe wa ọsẹ to koja a sọ fun yin pe, lotitọ, iṣẹ-agbẹ jẹ nkan pataki larin iṣẹ ti o pa'wo ni Ipinlẹ yi. Ijọba Ipinlẹ Iwọ-orun mọ wipe ohun ti yio lere pupọ ni lati fi ẹrọ se ohun gbogbo, nwọn si ti ronu jinlẹ nipa rẹ. Nikẹhin, nwọn wa se eto Olọdun marun, eyi ti yio bere lati ọdun 1955 de odun 1960.

Nitoripe o yẹ ki a fi pẹlẹ-pẹlẹ se eto iṣẹ afẹrọse ti Ipinlẹ yi ki a si kapa rẹ daradara.

O jẹ ohun pataki lakoko pe ki a wa awọn enia to loye to si ni ẹkọ ati imọ nipa iru ero bawonyi ri lati ilu-okere wa. Nitori idi eyi ni Oloye Olola Obafemi Awo-lowo se tile-tọna lọba won ni Ilu-Oyinbo. O si rin to egbegberun buso nitori a ti le ri won ati lati pe won wa si Naijiria wa fun wa ni imoran ati eto lori Afẹsọse yi lonakona ni awọn enia ti wa ti nwọn si ri anfani atelẹjetan to wa ninu Iṣẹ didasilẹ yi, ti nwọn si ngba-moran lati lowo sinu Iṣe na towo-towo ki won ba le jẹ alabapin ninu ere rẹ.

Eyi kii se fun anfani ti won nikan sugbon anfani ti gbogbo wa ni pelu nitoripe o jẹ ohun daradara nigbati osise ba ni ipin-owo ninu Iṣẹ yio ma a se Iṣẹ rẹ tara-tara ati tokantokan nigbati o ba nronu sii pe bi iṣẹ na ba ti ndara si, to si ngmn ere wa si beni Ipinwo an sinu owo na yio fi pe si. Ati tubẹ lọ. Ipinlẹ wa yi ko ni aimoye owo, Ijọba si ni lati s'eto fun ilosiwaju rẹ iba a se lori Iṣẹ owo tabi agbe sise pupo ki Ijọba ba ti ni owo lowo si ni. Iti enia kan lati okere wa ba nfe lati dawo sinu Iṣẹ-idasile yi, eyi yio fun wa ni anfani lati mu owo wa ya si ọna owo miran miran lo tun dara, to si ni ere, eyi yio si tun gba Ijọba laye lati da orisi-risi Iṣẹ silẹ fun awọn ara ilu.

NKAN TO NI LA A RI

E ti rii ka laipe yi nipa Irin-ajo fun Idagbasoke Ilu ti Olori Ijọba Ipinlẹ Iwọ-orun pelu awọn ẹmẹwa re lọ si Ilu-oyinbo fun laipẹ yi, ati iru iyin ti awọn ara Ilu-oyinbo yin won fun eto-idagba soke Ilu Iwọ-orun ti awọn Iko wa na mu dani lọ, gbogbo aiye lo gba fun eto ati Ilana na awọn ojo-gbon ati eleko-pataki lo si nda-muso fun ogbon ati oye ti nwọn fi se eto ati Ilana-na nibikibi ti nwọn ba de. Nitori idi eyi a gbodo mọ tele pe ohunkohun ti ao ba fi si iwaju won ẹsẹ bi Ilana-Iṣe yio je ohun ti o se e se. Eyi lo je ki Ijọba Iwọ-orun fi le so fun awọn ojogbon-Iṣẹ na.

(a) Awọn nkan ti Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun nfe ati iye owo ti won fẹ san fun un

(b) Boya, ale ri awọn ohun-elo won yi larin ilẹ ilu Ipinlẹ-Iwọ-orun tabi boya a le ri won larin ile ilu Ipinlẹ miran; bi be e ko, lati Ilu-okere bi Ilu-oyinbo

(c) Boya, Ilẹ wa to fun Iṣẹ yi, omi ati ina lẹntiriki ati anfani fun aiye Ile-ikerusi

(d) Boya, ao le ri osiṣẹ gba si enu Iṣẹ yi ati iru ona ti ao gba ti ao fi ko won ni Iṣẹ ti ao si kole fun won ti won o maa ebe, bo ba ye be e. Ile-Iṣe ti ko ba ni anfani ki o eba opolopo enia dudu si Iṣẹ ko le ba ti wa mu, ko si lewulo fun wa to.

(e) Ijiroro yio si wa fun wa lori inawo fun Iṣẹ yi, lori wipe, bi elo ni yio na wa lati ko Ile-Iṣe yi ki a si maa lo o fun Iṣẹ na dara-dara. Ati wipe, bawo ni yio ti pe to ki Ile-Iṣe na to le ma mu ere-Iṣe wa daradara, o si ye ki a le se afojuda ere elo lo le muwa larin odun kan.

Die ninu awọn ijiroro yi jọju daradara o si fuyi. Ki a ba le mọ bi awọn ohun-elo-Iṣe na ba le wa ni arowoto, o yẹ ki Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun se iwadi ati itosẹ re leleese ni Ipinlẹ Iwọ-Orun daradara. Ikan ninu awọn aseyori Iṣẹ awọn Iko to lo si Ilu-oyinbo laipẹ yi fun Ida-gbasoke-ilu na ni nipa awọn oluwadi to nfi oko ofurufu pelu ẹrọ-awadi sise iwadi ohun gbogbo to ba wa lori ilẹ, ati labẹ-ile ati lori omi ati ni isale omi ati ni ofu-rufu ti won si nri gbogbo re kedere ni kiakia (Aerial Survey), awọn oluwadi yi yio wa si Ipinlẹ Iwọ-Orun lati le wadi ibiti a ti le ri ohun-elo fun Iṣẹ tuntun ti a fẹ da sile yi. Lẹhin igbati a ba ri ohun elo-Iṣẹ wonyi tan, bi roba, ati awọn ohun-elo miran gbogbo, ole gba wa ni iye osu melo kan lati fi ẹrọ yẹ awọn ohun-elo-Iṣe won yi wo ki a si ri i daju saka pe nwọn yio wulo fun ohun ti ao lo won fun.

Aayan to tun wa nidi eto-Iṣẹ na ni pe, a gbodọ wa awọn osiṣẹ ati lati le kọ awọn ọmọ enia dudu ni Iṣẹ ẹrọ yi se. Yio si gba asiko pupọ lati fi Iṣẹ yi ko awọn enia wa tẹlẹ ki a to le wa ko awọn enia wa tele ki a to le wa ko Ile-Iṣe yi, nitoripe awọn to mọ Iṣẹ yi se ni lati wa nile tele ki a to le daba lati kọ Ile-Iṣẹ na.

Nigbamiran, a o ni lati mu awọn oyinbo ologbon-ẹrọ wa lati ilu won lati ma a wa fi ẹrọ ati ona Iṣẹ yi ko awọn ọmọ enia-dudu ninu Ile-Iṣẹ na.

KOKO ỌRỌ

Lẹhin igbati a ti se asaro lori ilana-eto yi tan, Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun wa se eto-kikun-olodun marun fun Ipinlẹ Iwọ-Orun; ninu eyi ti meji je koko nibẹ. (Ekini) Pe, ki Ijọba Ipinlẹ-Iwọ-Orun lowo si i pe ki awọn ajoji-enia lati okere ma a lowo si Iṣẹ-idasile tuntun yi, nipa pe ki nwọn ma a da owo sinu re ki nwọn si ma a pin ere ninu rẹ

(Ekeji) pe, ki a pin Idasile-owo ati Iṣe-titun yi si ona pupọ olorijori larin Ipinlẹ hayi (a) Iru eyiti enia le e da se laiko si iranlowo owo tabi ti Ijọba. (b) Iru eyiti enia le e dase ni asiri ara re pelu iran-lowo owo lati owo awọn Egbe Ayanilowo (Finance Corporation) ni oruko Ijọba.

(c) Awọn eyiti oje wipe, nitori titobi won ati pataki won, nwọn ko le e da duro laiko je wipe nwọn faramo Asoju-Ijoba eyiti ti o je wipe Igbimo re yio ma a mojuto owo ati inawo re *Iru awọn Iṣẹ ti Ijọba ro pe enia le da se ni bi i :—BISI-KITI, OKUN KIKO, OHUN OSO ILE, JIGI, BIRIKISI-SUN, PANU-ALAMO TI WON FI NBOLE ATI ASO AGBADA HIHUN-TA.*

Nipa awọn Iṣe-owo yi, a le ri iranlowo ti a ba nfe gba (lori Ile-Iṣe eyiti Ijọba ba ti yonda fun) lowo awọn Egbe Ayanilowo ti Ipinlẹ Iwọ-Orun (Regional Finance Corporation)

Iru awọn Ile Iṣẹ-owo ti Ijọba ro wipe a le e se ni ifowo-sowo pelu awọn Asoju Ijoba ni bi i :—

- (i) Simenti
- (ii) Aso-Hihun
- (iii) Ese Motọ pelu Ifun-inu rẹ
- (iv) Irin gbigbona ati Irin tutu
- (v) Awọ sise
- (vi) Bata Alawo nla ati wẹwẹ
- (vii) Iwe Ikowe orisirisi
- (viii) Isana tabi Ile-ina

Ninu Iṣe-owo ti a to kehin yi ni awọn Igbimo (Western Regional Production Development Board ni lati lowo si tabi snase fun ara won, nwọn si ti se ipalemo rẹ yori fun adetun ati aluknwani to wa ni di sise re, Iwonyi si ni Irohin die nipa imurasile ti nwọn ti se nlwon osu die sẹhin fun idasile Iru ile Iṣe-owo be e larin Ipinlẹ Ila-Orun.

Ohun Imolẹ (Plastics) Boya ẹ o ti ka a ninu Iwe irohin laipẹ yi wipe awọn Igbimo na, wa ni ifowosowo pelu awọn Egbe Oyinbo-Aladapo (United Africa Company Limited) ati awọn Oyinbo Oni-Ilaba ti Ilu Oyinbo (Yorkshire Copper Works Limited) Awọn ti a wi yi ni oye pupo nipa irin-iṣẹ ero omi, nwọn si ti nse e ju ogorun odun lọ, ati pe nwọn si je okan ninu asiwaju ninu Iṣẹ amokoko ti a fi nsiṣẹ omi "plastic piping") awọn ni yio ko Ile Amokoko Iṣe omi yi ni Ibadan. Opolopo Iṣẹ ni a ti nse lasiri nipa rẹ fun Iwọn osu die sẹhin, sugbon eyi ko han fun awọn ara-ilu rara. Ati wipe awọn Asiwaju osiṣẹ Igbimo Atun-Iuse Ipinlẹ Iwọ-Orun ti lọ si Ilu Oyinbo nwọn si ti ri orisirisi awọn iru Ile-Iṣe bẹ e lohun tele ki nwọn to pinnu lati da iru rẹ silẹ ni-hin. Ao bere ko awọn ile iṣẹ na laipẹ. Sisẹ-otelẹ si Iṣẹ na yio fi ma gbilẹ siwaju.

Ni akoko bere, awọn nkan ti Ile-Iṣẹ na yio koko ma ro ni Awọn Opa ero omi onike (Polythene tubing) eyi ti yio dipo opa ero omi onirin ti a ti nlo lailai ri, ati baba, ati opa ero omi onike ati Odu-Omi. Iye ti a siro pe ero na yio lema se je bi i — 227,500 ese bata opa ero omi-onike lododun, 112,000 ese-bata okun ero omi-onike ati 100,000 ese bata ero odu omi.

Fifi Ike se opa-omi je nkan tuntun patapata, awọn ara Ilu-Oyinbo si ti nlo o pupo pupo ati awọn ara-ilu miran ni ilu-okere.

A ti foju da a wipe bi a ba le ko ile-ero iru eyi yio din wa lowo ku pupọ fun fifa ero omi si Ipinlẹ Iwọ-Orun. Titi di isisinyi, ni a fi ranse fun awọn opa ero-omi lati ilu-okere owo oko re si ma a ngaju nitoripe o ma a nba aye pupo je ninu oko.

Fun opa ero-ifami onike ti Ile-Iṣẹ yi yio ma a rọ, iba nkan ti ao ma a ranse fun lati Ilu-Okeere ni labu-labu (powder) ti a nro ti o ndi opa ero-omi onike yi. Anfani to wa ninu fifi IKE (plastic) se opa ero-omi yi ni wipe o le (flexible), o si tojo o si ri ara fi gbe eru to wuwo laini se tabi baje rara.

IDAWOLE AKOKO

Lẹhin igbati a ba pari idawole akoko yi, Ile-Iṣẹ yi yio mura si riro opa ero omi onike yi lopolopo, bi o ba ti nse hayi lo beni ao ma a ronu si iru ohun elo miran ti a tun le ma a fi IKE yi rọ.

Gegebi idawole Ile-Iṣe tuntun yi ti je okan larin ogunlogo eto-Iṣe ti Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun nfe dawole pelu ifowosowo pelu awọn Ologbon eko-Iṣinlẹ to mo nipa re lati ilu okeere ti nwọn si tun ni Ipin ninu Iṣẹ na, Awọn Asoju Oyinbo-Aladapo (U. A. C.) ti ba Oko-ofurufu fo lọ si Ilu Romu laipe yi ki Ogbeni Olola Olowe Obafemi Awo-lowo le fọwọ si ifowosowo adehun na (lati fi sami si akoko na)

LABU IMỌ'LE (CEMENT)

Nwọn ti nsofofo fun wa ti pẹ pe okuta-elefun wa lopolopo ninu ile Ipinlẹ Iwọ-Orun, sugbon nigbati a wa foju bale ti a wadi re lesolese a wa ri i wipe ohun ti a nwa yi ki i se okuta-elefun *LIME STONE* bikose KAOLIN eyi ti a mọ oruko re si Amọ Saina (China Clay).

Ibikibi ni a ti le e ri "Kaolin" ni gbogbo agbaiye, sugbon, a wulo fun ikoko-mimo ati beba sise, nwọn ti rohin re pupo pe ko fi be e wulo fun owo agbaiye. Dajudaju, ko tile wulo rara fun Labu Imo'le (Cement) sise.

Ipinlẹ Iwọ-Orun nfe Labu Imo'le (Cement) lopolopo e si ti pinnu pe kia kaku kesi awọn Egbe to nse Labu-Imo'le alami Portland (Associated Portland Cement Manufacturers Limited), o je ikan ninu egbe ti o nse Labu Imo'le (Cement) ti oruko won gu falo ni agbaiye. Iṣe aikoko fun wa ni pe ki a wa ibiti okuta-elefun yi kan, de aye ibiti a o ri i wa bi egbegbe-run oke tanus ti yio si je ofulowo okuta elefun ti a fi nse labu-imole (Cement) yi, ki nse ti ao gbe ri i si runmo ilu ti ao gbe ti lo o fun Iṣe si ki a si wa a ki a fise labu-imole yi laje pe owo ara labi owe moto re noje

Ni odun 1955 awọn oyinbo eleko-ijinle-meji lati odo awọn Egbe ti nse Labu Imole alami Portland (Associated Portland Cement Manufacturers Limited.) se iwadi pataki kakiri, ayorisi iwadi won si mu isiri wa pupẹ wa fun awọn Igbimo won ti nwọn fi pinnu lati wa agbegbe Abẹokuta daradara.

KO SI AALA

Ninu osu March ti odun-ni, Ogbeni A. M. M. Spurr, eni ti o k'awe jade ni Ile-eko giga Ilu-oyinbo (London University) ti o si gba oye B. Sc. Hons. o si tun je okan ninu Egbe oluwadi ohun-elo ati Isura inu-ilẹ (Fellow of Geological Society) o de o si tera mo iwadi re larin ipinle to wa larin Eko titi de Ibadan ti o je ile ti ona Ketuwe ati titi de aala ipinle Dahomey yi Faranse. Iṣe Iwadi ohun elo ati Isura-aiye (Geology) ko mo aala larin ipinlẹ ilu kan si ekeji, nitori bayi, Ogbeni Spurr nse aayan lati mo kini oluwadi-Isura ti ile Faranse ti ri ninu ile ti Idahomi. O lo igba meta ti o lo si Ile Idahomi, gbogbo igba meteta ti o si ti lo ni awọn Alase Ile Faranse nran an lowo.

OPOLOPO AKOJOPO

Gegebi ayorisi wahala-iwadi re, o ri opolopo ami okuta-elefun to si ni lasiri ninu Ekun Ilu Egbado Ohun to ku ti yio se lehin eyi ni pe ko tun wa idi ko mo bawo lo ti po ninu ile na si, ati bi o ti jinlẹ pupo si ninu aja-ile nisale, ati pe bawo lo ti dara fun Iṣe na si.

Ni aipẹ yi ni awọn eleko-ijinlẹ nipa ile wiwa meji tun wa pelu rẹ ti nwọn si ko irin-iṣe ile wiwa funfun won ba a. Ile-gbigbe yio bere laipe yi a si wadi pelu la-awara iru irohin ti nwọn yio mu wa fun wa orori aworiti ile-gbigbe na yio ri, eyi je laise kete larin iwadi yi, gbogbo eyi lo si nipa ninu re lo nse aferi aworiti yi kiakia. Bi ohun ti nwọn ba mu wa ni iro ba dara, gbogbo awọn ojogbon to ba wa nidi Iṣẹ yi yio wa se ise irohin-eto lade (Blue Print) fun ipese sile fun sise Labu-Imole (Cement) Ipinlẹ Iwọ-Orun e ni lati si si ero wipe ona-ipile Iṣe yi po pupo, ona akobere re ni yio gba wa ni osu pupo pelu Iṣe-asekara, larin ipalemo yi eniti ko ba mọ idi re a ni ko si ohun ti nwọn nse.

ESE-MOTO ATI IFUN-INU RẸ

Bi a ba da roba dada ti o ari ni Naijiria si ona ogorun eyiti nse ti Ipinlẹ Iwọ-Orun ninu rẹ je ogorun odun marun. Awọn Igbimo amu-

W'o oju ewe kefa

Ọba kan lọ ti Alaṣẹ Ibo Ogbeni P.H. Balmer sọ lọjọ kẹsan May, 1956.

[illegible]

Aworan Ipade Ẹgbẹ Afẹnifẹre l'Oshogbo

Aworan yi ni ti awọn ogunlọgọ ero ti ko ri aye wọ gbọngan apejọ nibiti awọn Ẹgbẹ Afẹnifẹre gbe nṣe Ipade l'Oshogbo, ṣugbọn nwọn fi suru duro ni ita nwọn nreti ayọrisi ipade na.

Ọba Oni Ifẹ ni o wa ni arin yi. Timi Ẹdẹ ati Ataọja Oshogbo pẹlu awọn enia ti awọn wa fun ipade Ẹgbẹ Afẹnifẹre l'Oshogbo

Oloye S. L. Akintọla, Ọgagun Ẹgbẹ Alatako inu Apapọ Igbimọ-Nla Aṣofin Ijọba Naijiria ni o nfi ọrọ gbohungbohun ba awọn Ọba ati gbogbo awọn enia ti o wa si ipade Ẹgbẹ Afẹnifẹre l'Oshogbo ni ọjọ Abamẹta, ọjọ karun oṣu yi ṣẹ yi.

Ẹ DIBO FUN ẸGBẸ AFẸNIFẸRE

Olumofin yinbọn ẹnu pu !

[illegible]

FUN IRE ILU WA
Ẹ dibo f'Ọpẹ

IRORA ORISIRISI

De Witt's Pills

DE WITT'S PILLS
for Kidney and Bladder Troubles

OTITỌ NI EYI

GB'OGUN TI ADANU TI ARUN "KORIKORI" NFA WA FUN Ọ
LO EGBOGI ITỌJU KOKO ONI
"Four Oaks"
COOP

BANTI LATI DAWO SINU OWO ERE OLYMPIC

(WESTERN REGION PRODUCTION DEVELOPMENT BOARD)

Lati oju ewe keta

idagba yi ti sa gbogbo agbara won lati tun ogbin ise roba se ati lati mu ki oje-igi-roba iyebiye na ma a dara ko si ma a po gidi-gidi, ao si tun ma a robin fun yin laipe nipa oko-roba wa ati awon ile-ero roba ti a fi nse roba didi pelebe-pelebe. Gbara ti a ba ti bere si se roba yi jade lati inu ero wa, ao bere si fi roba na se ohun elo orisirisi ati wipe nigbati awon Igbimo na ti se akiyesi pe Moto npo nilu gidigidi lehin igbati ogun ti pari yio bere si fi roba se ese-moto, ati ifun inu re ni awon eyi to je wipe roba ti a gbin ni Naijiria ni a fi se won.

A tile ti se adehun pe ki nwon fi roba tiwa se ese-moto pelu ifun inu re wa fun wa lati ile Amerika a si ti lo ese-moto na ati ifun inu re wo lori ile tiwa nihin idanwo na fi wa lokan bale pe roba Naijiria dara

Apakan ninu eto işe ti nwon a da sile ni Ipinle Iwo-Orun

bakanna pelu ti agbaiye yoku lati fi se ese fun orisirisi moto.

Awon Egbe Ase-Roba ti ilu Dayton ni ilu Ohio. (The Dayton Rubber Company of Dayton Ohio). awon ti oruko won han pupo ninu ise roba sise fun ese Moto ti nwon si je onimoran fun awon egbe to ba fe ko ile-ise fun roba ni ibi pupo ka kiri agbaiye ti gba iwe ipe lati owo awon Egbe Igbimo Amuludagba Ipinle Iwo-Orun pe ki nwon fi opolopo awon eleko-ijinle ranse si Naijiria pe ki nwon wa be Ipinle Iwo-Orun wo nipa ise-roba na. Ogbeni Louis Wolk loya Egbe awon osise na lo si se asiwaju awon iko na wa, eniti Ogbeni Reel ati Ogbeni Rosenberg tele wa awon mejeji si je ojogbon ni aye ona-ise Roba. Awon Igbimo na si nse ireti taratara nisisiyi lati gbo abo iwadi ti awon egbe Iko-Dayton na yio mu jade wa fun won. A le e se iranti pe awon egbe Arinrin-ajo idagba-soke ilu ti o ti ilu oyinbo de laipe yi ti pade awon oga nla-nla olori awon Igbimo "Dayton Rubber Company" ni ilu Washington.

IRIN ATI IRINTUTU

Ipinle Iwo-Orun nlo opolopo orisirisi awon nkan onirin, bi awon ilu olaju miran ti ma a nlo o. O si le pe Ipinle Iwo-Orun na bi nwon ba ngmu awon orisirisi irin tutu wa sinu ile yi ti araliu Naijiria paapa yio fi ma a se awon orisirisi ohun elo onirin. Igbimo wa ni ero lati se ohun anfani yi ni nwon fi ranse lenu loloyi pe ki Egbe Onisowo "Rheinstahl Industrie Planing Duseldorf" fi opolopo awon ti o ni imo-ijinle ninu ise irin sowo ranse si Ipinle Iwo-Orun lati se iwadi lori bi yio ti se rorun lati da ile-ise ti a a ma a fi irin se sile.

Ninu Egbe Onisowo "Rheinstahl Stahlwerke" eyi ti o gboro ju ninu imo-ijinle ise onirin ni Jamani ati eyi ti awon arinrin-ajo fun idagbasoke Ijoba Ipinle Iwo-Orun fi oju ganni nigbati nwon rin-rin-ajo lo si Jamani lenu loloyi ni Egbe Onisowo "Rheinstahl Industrie Planing" ti ya Awon asoju Egbe Onisowo Aundt ati Funke ti won ni imo ijinle nipa ise irin ni nwon ran wa be Ijoba Ipinle Iwo-Orun wo lenu loloyi fun iwadi nwon si ti pari iwadi na. Nwon si nko ayorisi ibewo ati iwadi Ipinle Iwo-Orun na sile lowo-lowo yi.

AŞO HIHUN

Opolopo aso ti o nwo ile yi lati ilu oyinbo wa ni o je pe owu etutu ile wa ni nwon fi nhun won, eyiti o je ti Ipinle Ariwa Naijiria ni nwon ti nra awon owu-otutu na lo si ilu oyinbo. A si le se ise ogbin owu-otutu na ni Ipinle Iwo-Orun Naijiria paapa. Nitorina Igbimo yi ni ero pe yio dara lati se iwadi bi a o ti se le ma a fi owu na hun aso fun ara wa ni Ipinle wa. Nipa bayi, a ran osise Egbe Igbimo yi lo se iwadi awon nkan wonyi ni ilu oyinbo.

Ayorisi iwadi yi ni o mu ki Egbe Onisowo ahunso, "Barber Textile Corporation Limited" fi ni ki awon enia pataki meji ninu won wa be Ipinle Iwo-Orun wo lenu loloyi lori oro na. Ogagun awon ti o wa na ni Ogbeni J. G. Barber-Lomax, Gbakeji Egbe Onisowo "Barber Textile Corporation Limited Ogbeni P. Williams eni ti o ni imo-ijinle ninu isunna-owo ni o keji re. Nigbati nwon wa be Ipinle Iwo-Orun wo, nwon fi ara bale se ofin-to-to iru aso ti o to si awon ara Ipinle yi lati ma a lo, iye ti nwon nta won ati elo bi nwon yio ti se ma a pin awon aso na kaakiri ilu; ati iru aso ti owu Ipinle Ariwa ati ti Ishan dara fun; nwon se asaro lori ero omi ati ina lentiriki ati awon iru ise nla nla be e. Nwon tun se elo lati mu samouiu owu Naijiria dani fun ayewo finni finni ninu ile-ise nla won lohun ni Jamani.

IKOLE: (HOUSING)

Gege bi a ti tokasi ninu Iwe wa ose ti o koja, Igbimo wa na, gege bi Ijoba ti mo pe o ye ki awon enia ni ile ti o dara ti o si ni alafia. Nitorina ni Ijoba se ya Igbimo na a ni (£500,000) Oke medogbon Ponun Igbimo na a yio tun ya Oke medogbon ponun (£500,000) si i, apapo owo na yio si je adota Oke ponun £1,000,000 lati fi da egbe akole kan sile (Housing Trust.) Eyi ni wipe Igbimo na yio kole orisirisi ti nwon yio ma a ta fun awon enia ti nwon yio si ma sanwo re diedie lososu fun iwon odun die ki o to tan. Ninu osu September 1955, Ogbeni J. Burgess, ikan ninu Egbe Ile-eko kole-kole ati eniti ise olori ise Egbe kole-kole ti olu-ilu ati agbegbe Singapore, a pe e ko wa be Ipinle Iwo-Orun yi wo pelu.

Ogbeni Burgess ni eniti o je pataki lati gba Igbimo yi ni imoran lori ise yi nitori okiki ise re ti a gbo ni ilu Singapore ati Malaya nibiti o je pe egbe-ise tire ni pataki awon to nkole fun egbegberun enia ti ko lowo to lati fi ra ile ni daale.

Ijoba Ipinle Iwo-Orun si ti gba gbogbo ilana ti Ogbeni Burgess se, nwon si nse ipalemo lati mu gbogbo idiwo kuro lona fun ise yi.

ILE IŞE NLA

Igbimo na ngbero lati ko awon ile-ise nla eyi ti yio mu irorun fun awon ti o nfe lati da ile ise owo sile ti o le se ise kise lori imo ijinle

Wo oju ewe kejo

Surf O Titun! Onidan ni!

nfọ awọn aṣọ pẹlu agbara idan!

"SURF" jẹ ẹtu ti o nfọ awọn aṣọ bi idan! O ni agbara tobẹ gẹ ẹ ti o fi jẹ wipe bi o ba fi awọn aṣọ rẹ sinu omi pẹlu "Surf" eri inu awọn aṣọ na yio kan yọ jade ni! Ri i funrarẹ, wadi tikararẹ, bi ẹtu titun iyanu yi ti ri.

Eri na yọ jade! Nigbati o nfi "Surf" fọ awọn aṣọ rẹ, wa a ri ọpọlọpọ eri ti yio jade ninu rẹ, iru eyi ti ko yọ jade l'ara aṣọ na ri. Wadi tikararẹ lati ri pe awọn aṣọ rẹ le mọ ju ti atẹhinwa lọ!

"Surf" rọrun to bẹ ẹ gẹ ẹ lati lo!

1. Ṣe bu ẹkun sibi nla "Surf" mẹrin si-ne opọn nla ti omi de idaji rẹ. Yio bo iho ọṣẹ soke.
2. Fun awọn aṣọ n' ninu omi na, (Bi awọn aṣọ na ba riri pupọ ju ri i sinu omi fun wakati kan.)
3. Yọ awọn aṣọ na jade ki o si san an na, wa ri bi nwọn o ti mọ tonitoni to!
4. Ki o si wo omi na! Idọti ara aṣọ wọnni si ti jade sinu omi na Iṣhinna awọn mọ gan.

Bi o ba fi "Surf" fọ aṣọ wa ri bi eri o ti ṣe ma a jade ninu rẹ

Awọn sọrọ-sọrọ fẹran Capstan nwọn ṣe e daradara

EYI NI ỌJỌ AWỌN ỌJA ILẸ WA.

Ọjọ Aje 14th May (Monday)

Ilu	Orukọ Awọn Ọja
Eko ati agbegbe rẹ	Agege, Ikeja.
Abẹokuta	Lafenwa, Obada Oba Kajola Ajegunle, Idogo, Itori Ogunmaki
Ibadan	Ibuko, Lalupon
Ijẹbu	Isara, Imodi, Mamu Ipara
Ijẹsha	Esa-Oke, Iwara Ejioro Odo Ibo Kun, Esa-Odo
Ondo ati Eti Odo	Igbo-Egunren
Ẹgbado	Idi-Emi, Ibeshe Lasilo Aita
Ogbomosho	Oko
Ekiti	Ifaki Okemesi
Ibinni	Uromi
Delta	
Igbajo	

Ọjọ Iṣẹgun 15th May (Tuesday)

Ilu	Orukọ Awọn Ọja
Eko ati agbegbe rẹ	Ejinrin, Oyingbo
Abẹokuta	Ijoko, Iberekodo, Asa, Wasimi
Ibadan	Olode, Ogunjana, Lagun,
Ijẹbu	Aiyepe, Sagamu Ita-osu Ogere Irolu, Ita Aganda, Ita-Iloti Oru
Ijẹsha	Ijebu-Ijesha Ibodi Inode Kajola, Imesi-Ile, Kiriji, Eti-Oni
Ondo ati Eti Odo	Atigi, Aiyetoro Oka Ilara Epe
Ẹgbado	Alagba Ilaro, Sunwa Iboro
Ogbomosho	Obada, Gambari
Ekiti	Ilogbo, Oke-Aiyedun Idogun
Ibinni	Eke.
Delta	
Igbajo	

Ọjọ 'Ru 16th May (Wednesday)

Ilu	Orukọ Awọn Ọja
Eko ati agbegbe rẹ	Obun Eko.
Abẹokuta	Atan, Agbado, Ifo, Itoku, Isabo Odeda, Ibara, Coker, Fidiwo
Ibadan	Ijaiye-Orile Iressi Obada Egbeda, Oyedeji.
Ijẹbu	Ibishan, Odegbolu, Atan Imope Ishan, Isara, Imodi Ajegunle
Ijẹsha	Ilase, Epe, Iloba, Iperindo Imuroko, Erinmo Esa-Oke Iloko
Ondo ati Eti Odo	Agirifon-Ilutitun
Ẹgbado	Aiyetoro Tata Ilandu Ado-Odo
Ogbomosho	Iressa-Du Arolu, Egbeda Ilabala, Oke Imale
Ekiti	Egosi Odo-Aiyedun Okemesi
Ibinni	
Delta	Kokari.
Igbajo	

Ọjọ 'Bọ 17th May (Thursday)

Ilu	Orukọ Awọn Ọja
Eko ati agbegbe rẹ	Mushin, Ebute Ikorodu
Abẹokuta	Otta, Abalabi, Sodeke, Omida, Ilawo, Owowo Obafemi
Ibadan	
Ijẹbu	Ikenne, Okunowa, Erunwon Ibefun, Atikori Imusin Ijesa-Ijebu, Omu Mojoda Ago-Iwoye, Ijagba-Ayeni
Ijẹsha	Ijebu-Ijesa, Omi Itagu Idoko Idoka, Ipetu, Iloko
Ondo ati Eti Odo	Ishua
Ẹgbado	Ilobi, Igbogila, Ijoun Imasai
Ogbomosho	Araromi, Iregba
Ekiti	Erekesan
Ibinni	
Delta	
Igbajo	Ilara.

Ọjọ Ẹti 18th May (Friday)

Ilu	Orukọ Awọn Ọja
Eko ati agbegbe rẹ	Agege, Ikeja, Ebute Ero, Ojo Ajido
Abẹokuta	Lafenwa, Obada Oba Kajola Ajegunle Idogo Itori Ogunmaki Lalupon
Ibadan	
Ijẹbu	Isara, Imodi, Mamu, Ipara
Ijẹsha	Esa Oke, Iwara, Ejioro Odo Ibo Kun, Esa-Odo Ikeji, Ila-apa
Ondo ati Eti Odo	Igbo-Egunren, Atijere On, Ebi ero
Ẹgbado	Idi-Omi Lasilo Imasi-Oketo Aita
Ogbomosho	Oko.
Ekiti	Ifaki Okemesi
Ibinni	Uromi
Delta	
Igbajo	

Ọjọ Abamẹta 19th May (Saturday)

Ilu	Orukọ Awọn Ọja
Eko ati agbegbe rẹ	Oyingbo.
Abẹokuta	Ijoko, Iberekodo Asa, Wasimi
Ibadan	Ogunjana, Lagun, Sagbe
Ijẹbu	Aiyepe, Sagamu Itaosu Ogere Irolu, Itele, Ita-Iloti Oyingbo, Oru, Ita Aganda
Ijẹsha	Ijebu-Ijesha, Ibodi Ibode Kajola, Ijeda, Imesi-Ile Kiriji.
Ondo ati Eti Odo	Oka, Ilara.
Ẹgbado	Alagba, Ilaro Sunwa Iboro Jigga
Ogbomosho	Obada, Gambari
Ekiti	Ilogbo Oke-Aiyedun Idogun
Ibinni	Eke.
Delta	
Igbajo	

Ọjọ Aiku 20th May (Sunday)

Ilu	Orukọ Awọn Ọja
Eko ati agbegbe rẹ	Obun Eko, Badagry.
Abẹokuta	Atan, Agbado, Ifo, Itoku, Isabo Odeda, Ibara, Coker Fidiwo
Ibadan	Ijaiye-Orile, Iressi Obada Egbeda, Oyedeji
Ijẹbu	Ibishan Odegbolu Atan Imope Ishan, Isara, Imodi Ajegunle
Ijẹsha	Esa-Oke, Ilase Epe, Iloba Iperindo Imuroko Erinmo Iloko
Ondo ati Eti Odo	Odojomo, Igbotako, Ifeolu, Obunkekere Agirifon-Ilutitun
Ẹgbado	Aiyetoro Tata Ilandu Ado-Odo
Ogbomosho	Iressa-Du Arolu Egbeda
Ekiti	Egosi Odo-Aiyedun Okemesi
Ibinni	
Delta	Kokari
Igbajo	

Ọjọ Aje 21st May (Monday)

Ilu	Orukọ Awọn Ọja
Eko ati agbegbe rẹ	Mushin.
Abẹokuta	Owode, Otta Abalabi Sodeke Omida, Ilawo Owowo Obafemi Ola-Ojo
Ibadan	
Ijẹbu	Ikenne, Okun-Owa, Erunwon Omu Ibefun, Atikori-Imushin, Ijesa-Ijebu, Mojoda Ago Iwoye, Ijagba-Ayeni
Ijẹsha	Ijebu-Ijesha Oshu, Itagu Odogbo, Idoka, Iloko
Ondo ati Eti Odo	Agbabu, Igbogi, Ishua, Erinketa
Ẹgbado	Olorunda Kajola Ilobi, Eredo
Ogbomosho	Araromi, Iregba
Ekiti	Erekesan
Ibinni	Ilara.
Delta	
Igbajo	

Iyaafin Adekogbe bẹ Ijọba wo

Lati ọwọ [illegible]

[illegible]

Ni ọjọ Eti ti o ṣe ọjọ kẹrinlelogun oṣu kejì ọdun yi (24/2/56) ni Iyaafin Elizabeth Adekogbe wa fẹ awọn Ẹgbẹ'birin Afẹnifẹre [illegible]

[illegible] Ẹgbẹ Afẹnifẹre (Action Group).

[illegible]

[illegible] Ẹgbẹ Afẹnifẹre (Action Group) ko [illegible] Olọla Babalola [illegible] Olofin Alakoso Ijọba Ibile [illegible] Iyaafin Elizabeth Adekogbe [illegible]

Irohin Agbegbe Olọrunda

Lati ọwọ S. A. OYEKAN
Akọwe

NI ọjọ Ọjọbọ ti o ṣe ọjọ karun oṣu yi ni awọn ẹgbẹ Olọrunda Area Council ṣe eto oye mẹ larin awọn ọlọla wọn fun idagbasoke adugbo yi.

Ki a to ṣe a ṣye diẹ nipa awọn Oloye wọnyi, e jẹki gbogbo awa onkawe Irohin Yoruba ko ẹkọ nuno lara awọn Oloye Olota Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun, fun aayan ati ifẹ ati 'la-a-la-a wọn ki ilọsiwaju le wa ni Orilẹ-ede wa.

Lẹhin wakati diẹ ti a pari awọn eto oye yi, ni awọn Oloye wa fi ori si-rọ oti te wa lorun nib ajọyọ yi. A si dupe lọwọ awọn ọrẹ wa lati Ilaro, paapa Kansilọ S. Babatunde ti o fi ọrọ ifẹ ati eko n'a han awọn Oloye yi ati bi o ti yẹ ki awọn nia a wa gbogbo ẹna irẹ fun awọn enia ni agbegbe wọn.

Orukọ awọn Oloye na ni wọnyi:-
George Adesumbọ — Bale Agbẹ, A. Lambo—Alaga, S. Jọla-Oṣo — Balogun, J. Ogunrẹmi—Baba-Isalẹ, A. Taiwo—Ọtun, T. Ọlakotan-Osi, M. Babatunde—Ẹkẹrin, J. Seriki, O. Akinwumi-Alapo, S. Ayọ-Ade-Arẹ, S. Ọtunlapẹ—Akọwe, G. Oladipọ—Alabojuto.

A ki awọn Oloye ku inawo, Oye amọ ri o.

Ẹ dibo f'Ọpẹ

AWURE BAMWO

"Omo t'a fi Bamwo to ki gbona, omo t'o mu Bamwo ki s'okurun, salasaka l'ara won nie. Bi awon ba s'ere-pa losan, awon a sun fon-fon l'oru. Awon l'ewere ji t'on terin, t'o nduji jeun bi omo. On li a da f'abiyamo kendere pe ki o ruho abiku, ki o mo wa Bamwo ra ki-ri. Nje iko si Bamwo mo, sinimo – sinimo: Arun si Ba-mwo mo sinimo – sinimo; Wa ra Bamwo fun omo re lodo wa. Igo kekre 2/6d. Igo nla 4/- Owo oko 1/6d. fun igo kan.

THE EGBA TRADING ARADAN STORES,
18, Denton Bridge St., P. O. Box 2, Ebute-Metta.

YORUBA COMPETITION (No. 1)

A GREAT OPPORTUNITY INDEED

£25 MUST BE WON!

1st PRIZE: £6; 2nd PRIZE: £3; 3rd PRIZE: £1;
20 CONSOLATION PRIZES OF 15/- EACH

For your Entry Forms, send a stamped addressed envelope not later than 5th June, 1956, to:

THE COMPETITION BUREAU
51 A, Simpson Street, Ebute-Metta, Nigeria.

WINNERS' NAMES WILL BE PUBLISHED IN THIS PAPER ON THE 25TH JUNE, 1956.

Ẹ dibo fun Ẹgbẹ Afẹnifẹre

Western Region Production Development Board

Lati ofu ewe kefa

lori iṣẹ Lentriki ati omi ati orişirişi nkan miran gidi nipa pe nwọn a ri ile-işe ti nwon yio mu a ko imo ijinlẹ lori awon orişirişi işe gegebi işe lientiriki, işe ero-omi ati bebeelo. Ogbeni Burfess ni imo ijinle nipa awon iru nkan wonyi, on ni alaga fun Egbe Onişowo kan lori iru işe yi ni Singapore o si ti fun wa ni imoran rere lori nkan yi. Itelorun ni o je fun wa lati so pe lehin ti Ogbeni Burfess ti fun wa ni imoran re ni Ijoba ba şe iyonda (aşe) fun wa lati gba imoran lenu re lori eto kan yi na, a si gba won l'aye.

IỌANA

Fun opoiopo oşu ti o ti koja s'ehin ni Igbimo yi ti ri awon orişirişi oyinbo ati Egbe Onişowo lori işanu şişe. Eto ti Igbimo na ba okan şe ninu Egbe Onisowu na lori oro işe yi ti bere si bosi, a ti şe eto fun oluwadi gidi kan lori işe yi. Oluwadi pataki na ni Ogbeni Konrad Schuster o si ti gba lati wa be Ipinle Iwo-Orun wo ninu oşu yi. Ogbeni na nşe eto ile-işe işanu lowo-lowo-yi ni Akara fun Egbe Onişowo lori işana-şişe—"The Gold Coast Industrial Development Corporation".

A dupe lowo "The Gold Coast Industrial Development Corporation" ti nwon fi fun un ni aye lati wa si Ipinle Iwo-Orun. O mo nipa ile oloru, o si ti da awon ile-işe işano sile ni India, Singapore ati Malaya. Ero ti Egbe Onisowo "Rubber Berlin" ni o lo fun işe na

IŞE AWO

Lati le mu eto işe wonyi bo si i a gbodo wa opolopo Igi- gedu to dara sile ni agbegbe Ipinle Iwo-Orun yi. Lowo-lowo-yi Ipinle Iwo-Orun nfi gbogbo awo eran ti won ba pa ni Ipinle yi ranşe si Ilu Oyinbo ni, o nta fun awon ti won nsişe awo nibe. Şugbon ero Igbimo na ni lati da işe alawo (tannery) sile ni Ipinle Iwo-Orun, bi o ba şeeşe, nitorina a ti ba awon onişowo lori iru işe yi ti nwon wa ni Ilu-Oyinbo ati Jepani jiroro.

BATA

Nwon ko opolopo orişirişi bata ti awon ara ilu Naijiria nlo wa lati awon ilu ajeji ni. A şe iwadi lati le ma-a şe won ni Ipinle yi. Igbimo yi ti şe iwadi akoko lori awon işe owo wonyi lati ma a şe ni Ipinle Iwo-Orun (Egbe arinrin-ajo eyi ti Alakoso Ijoba Ipinle Iwo-Orun şe ogagun won lo şe eto lori re.) Bi nwon ba da awon işe na sile yio na won to Adota-din-ni-irinwo oke ponun (£7,000,000)

Owo ti wa a ri l'ori koko rẹ yio

pọ si bi o ba ntu

'PERENOX' TABI 'PEREPOD'

si i l'ara

Ki arun ti mba Koko jẹ (korikori)

ma ba ran an

Ninu awon Garawa oni iwon esun merinla (14 lb) ni "PERENOX" wa
tabi
Ninu awon Garawa oni iwon esun meji (2 lb) ni "PEREPOD" wa
Pelu osuwon ati iwe apejuwe kekere l'ofe
Didi ni awon Garawa ogun na wa lati ri i daju pe nwon wa ni ekun rere ati pe ko ma fi le baje rara.
Kii pa enia ati awon Eranko l'ara bi nwon ba loo l'ona t'nwon se apejuwe lilo re

Lọdọ awọn Onişowo wọnyi ni ẹ o ri i ra :-
COMPAGNIE FRANCAISE DE L'AFRIQUE OCCIDENTALE
G. B. OLLIVANT LTD.
PATERSON, ZOCHONIS & CO. LTD.
ROWNTREE-FRY-CADBURY LTD.
THE COOPERATIVE MARKETING ASSOCIATION
THE COOPERATIVE SUPPLY ASSOCIATION
tabi
THE UNITED AFRICA CO. LTD

Plant Protection Ltd.

Classified Advertisement

AKIYESI PATAKI

Ẹ SE IRANTI awon orişirişi oja ti a nta ni edinwo fun yin gegebi Bata Loitaabai orişirişi lati Saisi 5" de 8½" 6/- fun eni to fe ra papo 7/- fun Pia kan. Ero Alegi pelu Enjinni wa £175 f'o u meleji Fanşi Maşinni tokantoonâ Agbada to si ode Ilosinn wa £55 ni jele jele. Orişirişi oja miran na wa ti a din owo re fun alarapo ati eleyokokan. Gilobu Lentiriki wa Ni edinwo lati 15 Wata de 300 Watisi. Awa ni Onişowo olotito ati elododo.

AKOSHILE BROTHERS
5, Balogun Street West
P. O. Box 599, Lagos.

Printed by the Amalgamated Press of Nigeria Ltd 5/7 Apongbon Street, Lagos. Editor: S. M. Ademuyiwa, 9 Chabby Street, Lagos.